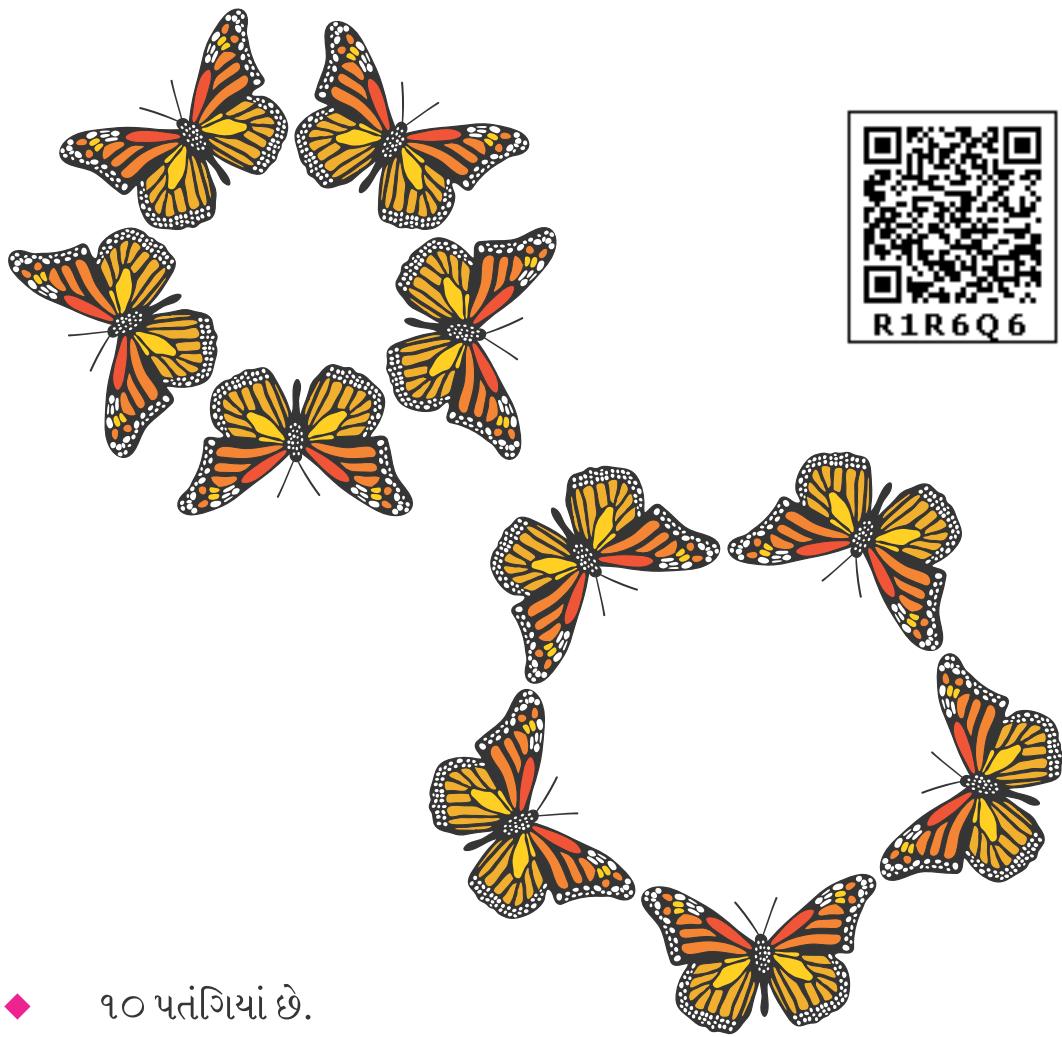

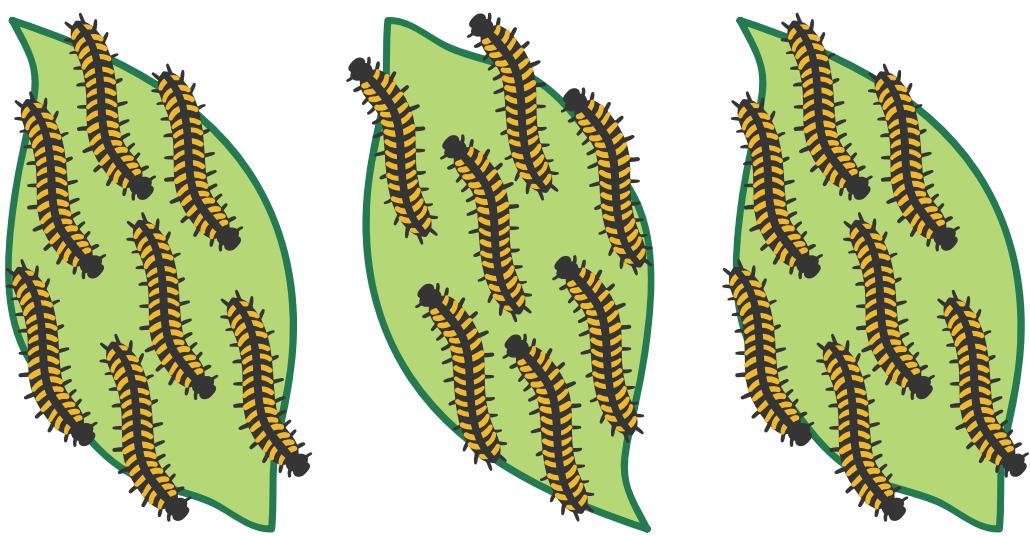
૧૨

આપણે ભાગ પાડી શકીશું?

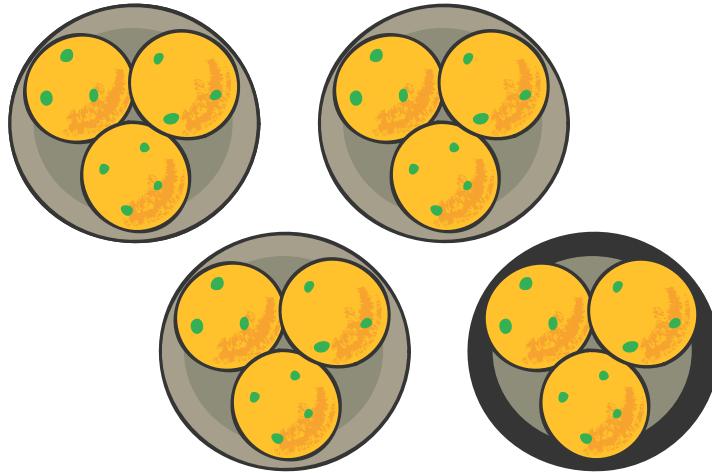
દરેક જૂથમાં કેટલાં છે?

- ◆ ૧૦ પતંગિયાં છે.
બે જૂથ છે.
દરેક જૂથમાં પંચ પતંગિયાં છે.

- ◆ કુલ _____ ઈયળો છે.
તે _____ જૂથમાં છે.
દરેક જૂથમાં _____ ઈયળો છે.

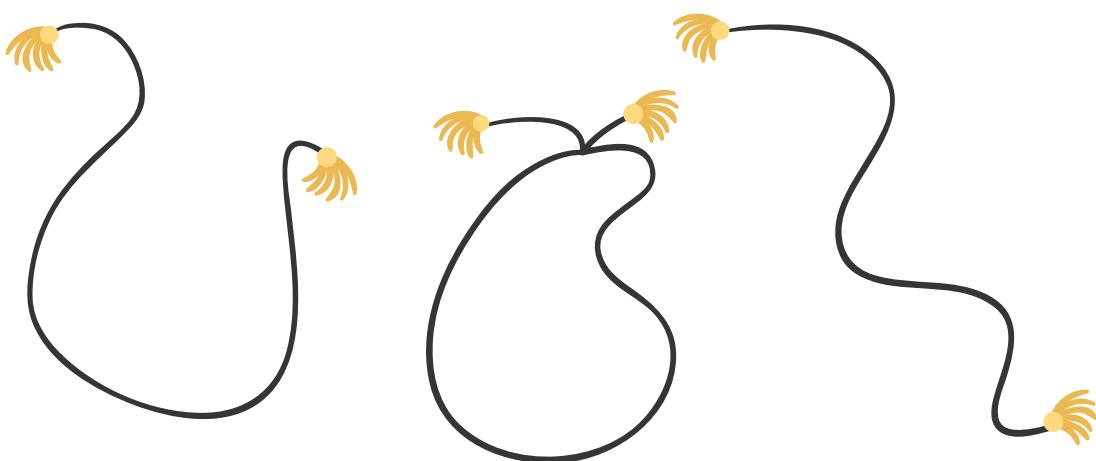
- ◆ કુલ _____ લાડુ છે.
તે _____ જૂથમાં છે.
દરેક જૂથમાં _____ લાડુ છે.

- ◆ ૧૮ તારા દોરો.
તેમને બે સરખાં જૂથમાં વહેંચો.

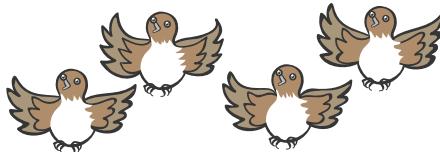
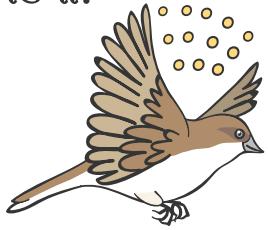
દરેક જૂથમાં _____ તારા છે.

- ◆ ૧૮ મણાકા દોરો.
તેમને ત સરખાં જૂથમાં વહેંચો.

દરેક જૂથમાં _____ મણાકા છે.

દાણાને વહેંચો.

માતા પંખી ૧૨ દાણા લાવે છે.

તેને કેવી રીતે સરખા ભાગમાં વહેંચી શકાય?

તે દરેક બચ્ચાને એક-એક દાણો આપવાની શરૂઆત કરે છે.

પછી તે ફરીથી દરેક બચ્ચાને એક-એક વધારાનો દાણો આપે છે.

હવે દરેક બચ્ચાને ૨ દાણા મળે છે. હવે કેટલા દાણા બાકી રહે? _____

તે દરેક બચ્ચાના મોઢામાં વધુ એક દાણો મૂકે છે.

બધા ૪ દાણા હવે પૂરા થઈ ગયા.

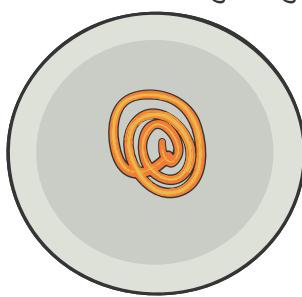
૧૨ દાણા ૪ બચ્ચાની વચ્ચે વહેંચાઈ ગયા.

દરેક બચ્ચાને ૩ દાણા મળ્યા.

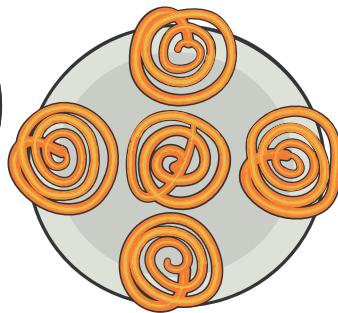
$$12 \div 4 = 3$$

હવે આનો પ્રયત્ન કરો.....

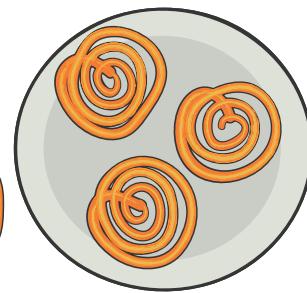
- ◆ ગોપુની પાસે જલેબીની ત થાળી છે.
દરેક થાળીમાં જુદી-જુદી સંખ્યામાં જલેબી છે.

પ્રથમ થાળી

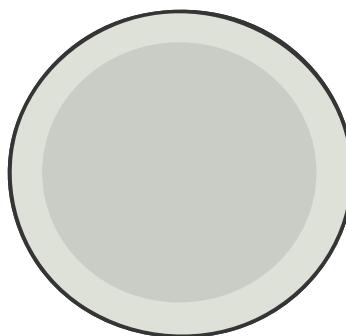

બીજી થાળી

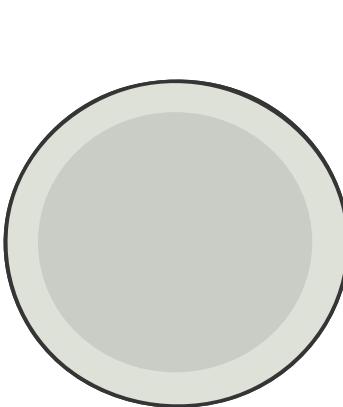

ગ્રીજ થાળી

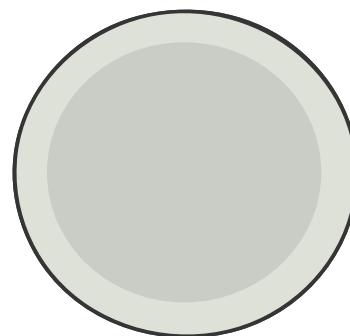
હવે નીચેની થાળીઓમાં એવી રીતે જલેબી દોરો કે જેથી દરેક થાળીમાં સરખી સંખ્યામાં જલેબી આવે :

પ્રથમ થાળી

બીજી થાળી

ગ્રીજ થાળી

બધી થઈને કુલ કેટલી જલેબી છે? _____

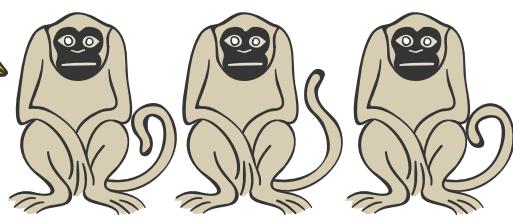
દરેક થાળીમાં કેટલી જલેબી છે? _____

તમે જવાબ કેવી રીતે મેળવ્યો તેની વર્ગમાં ચર્ચા કરો.

દરેકને સરખે ભાગો વહેંચો :

- ◆ અહીંથા છ કેળાં છે.

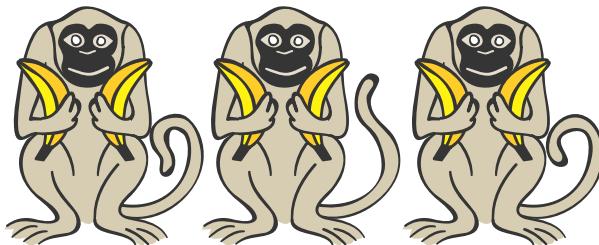

અહીંથા ત્રણ વાંદરાં છે.

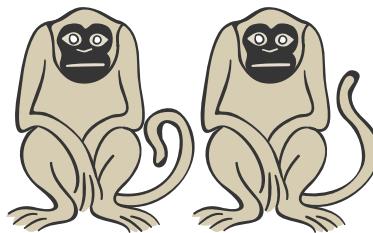
જો તેઓ કેળાંના સરખા ભાગ પાડે, તો દરેક વાંદરાને ૨ કેળાં મળશે.

૬ કેળાંના ૩ સરખા ભાગ = દરેકના ભાગમાં ૨ કેળાં

$$6 \div 3 = 2$$

જો છ કેળાં હોય

અને બે વાંદરાં હોય,

તો દરેક વાંદરાને ત્રણ કેળાં મળશે.

૪ કેળાં \div ૨ = દરેકના ભાગમાં ૩ કેળાં

$$6 \div 2 = 3$$

બાળકોને વસ્તુઓને સરખે ભાગો વહેંચવાનો અને તેને ભાગાકાર સ્વરૂપે લખવાનો મહાવરો આપો.

- ◆ જો ૬૦ કેળાં હોય અને બે વાંદરાં હોય, તો દરેક વાંદરાને કેટલાં કેળાં મળે?

_____ કેળાં

જો ૬૦૦ કેળાં હોય અને બે વાંદરાં હોય તો શું થાય?

- ◆ પાંચ ભિત્રોને મેદાનમાંથી પાંચ રૂપિયાના ૧૦ સિક્કા મળ્યા. તેમણે તે સમાન ભાગે વહેંચી લીધા. દરેક ભિત્રને દસ રૂપિયા મળ્યા.

$$50 \div 5 = 10$$

- ◆ જો દસ રૂપિયાની ૧૬ નોટ હોય અને ચાર ભિત્રોને વહેંચવાની હોય ત્યારે $16 \div 4 = _____$ અને $4 \times 10 = 40$ તેથી દરેક ભિત્રને _____ રૂપિયા મળે. પાંચ ભિત્રોને ₹ ૧૦૦ મળે છે. જો તેઓ સમાન રીતે વહેંચે, તો દરેકને કેટલા રૂપિયા મળે? _____

- ◆ હરિપ્રસાદ પાસે ૩૦ મીટર દોરડું છે. તે તેનાં ત્રણ બાળકોમાં સમાન રીતે વહેંચી હોય. દરેક બાળકને _____ મીટર દોરડું મળે છે. જો ૩૫ મીટર દોરડું હોય, તો દરેક બાળકને કેટલું દોરડું મળે? _____ જો ૬૦ મીટર દોરડું હોય, તો દરેક બાળકને કેટલું દોરડું મળે? _____

કેટલાં ખાનાં છે?

મારી પાસે ૨૦ પુસ્તક છે. હું એક ખાનામાં ૫ પુસ્તક મૂકી શકું છું, તો મારા કબાટમાં કેટલાં ખાનાં જોઈએ ?

પહેલા ખાનામાં ૫ પુસ્તક.

૧૫ પુસ્તક બાકી રહ્યાં.

બીજા ખાનામાં વધુ ૫ પુસ્તક મૂક્યાં.

૧૦ પુસ્તક બાકી રહ્યાં.

ત્રીજા ખાનામાં વધુ ૫ પુસ્તક મૂક્યાં

૫ પુસ્તક બાકી રહ્યાં.

ચોથા ખાનામાં ૫ પુસ્તક મૂક્યાં.

૨૦ પુસ્તકથી કબાટનાં ૪ ખાનાં
ભરાઈ ગયાં.

૨૦ પુસ્તકને ૫-૫ ના જૂથમાં મૂકવામાં

આવે, તો ૪ ખાનાં જોઈએ.

આ પાનામાં અને તેના પછીના પાનામાં સરખા જૂથ પાડીને ભાગાકાર કરેલો છે. જડપથી કરવા માટે અહીં ૫ પુસ્તકના સરખા જૂથ બનાવ્યા છે. આ પ્રક્રિયા સરખા ભાગે વહેંચવા (૪ ખાનામાં વહેંચણી દ્વારા) કરતાં જુદી છે.

- આલો આપણે પ્રયત્ન કરીએ.

અહીંયા ૨૮ બટન છે.

એક દરજ એક શર્ટ પર ૪ બટન લગાવે છે.

તેથી ત્યાં ૪ બટનવાળાં જ શર્ટ છે.

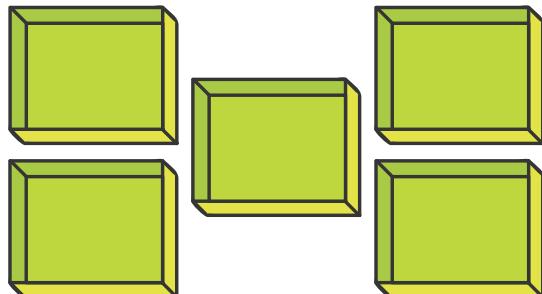
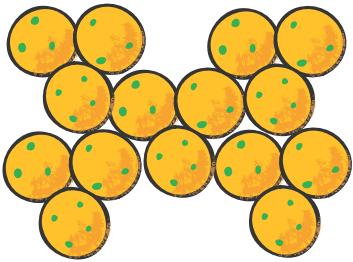
$$28 \div 4 = 7$$

જો કુલ ૨૮ બટન હોય અને દરજ દરેક શર્ટ પર ૭ બટન લગાવે,
તો બટનવાળાં _____ શર્ટ હોય.

$$28 \div 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

મહાવરો

(૧) મિન્કુ તેના ૧૫ લાડુ પ ખોખામાં સરખા ભાગે મૂકે છે.

(ક) દરેક ખોખામાં કેટલા લાડુ આવે?

દરેક ખોખામાં _____ લાડુ આવે.

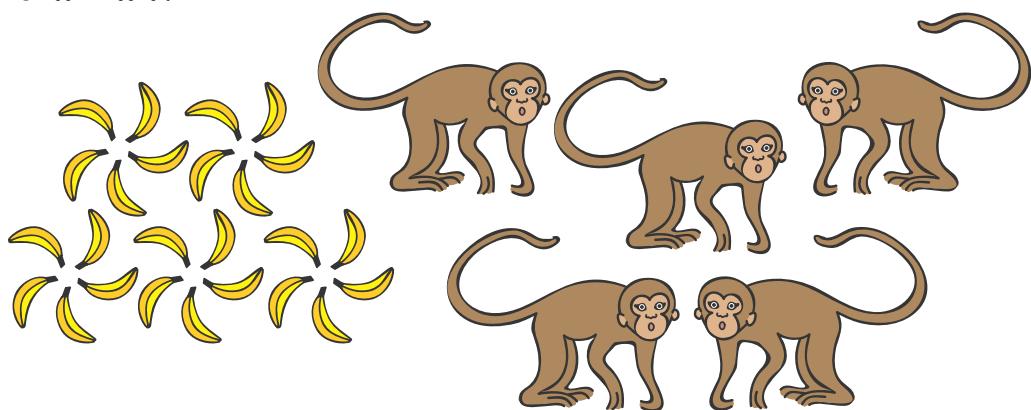
$$15 \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

(ખ) જો તે રીતે ૩ ખોખાં વાપરે, તો દરેક ખોખામાં કેટલા લાડુ આવે?

દરેક ખોખામાં _____ લાડુ આવે.

$$\underline{\hspace{2cm}} \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

(૨) તમારે ૨૫ કેળાં ૫ વાંદરાને વહેંચવાનાં છે. દરેક વાંદરાને ભાગે કેટલાં કેળાં આવે?

$$\underline{\hspace{2cm}} \div 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

દરેક વાંદરાના ભાગે _____ કેળાં આવે.

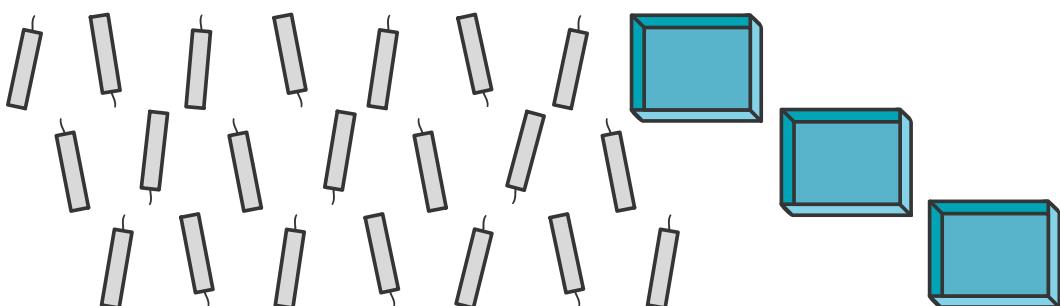
(૩) ૧૨ કુંગા તે છોકરાઓને સરખે ભાગે વહેંચો. દરેકના ભાગે કેટલા કુંગા આવે?

$$\underline{\quad} \div \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

દરેક છોકરાના ભાગે $\underline{\quad}$ કુંગા આવે.

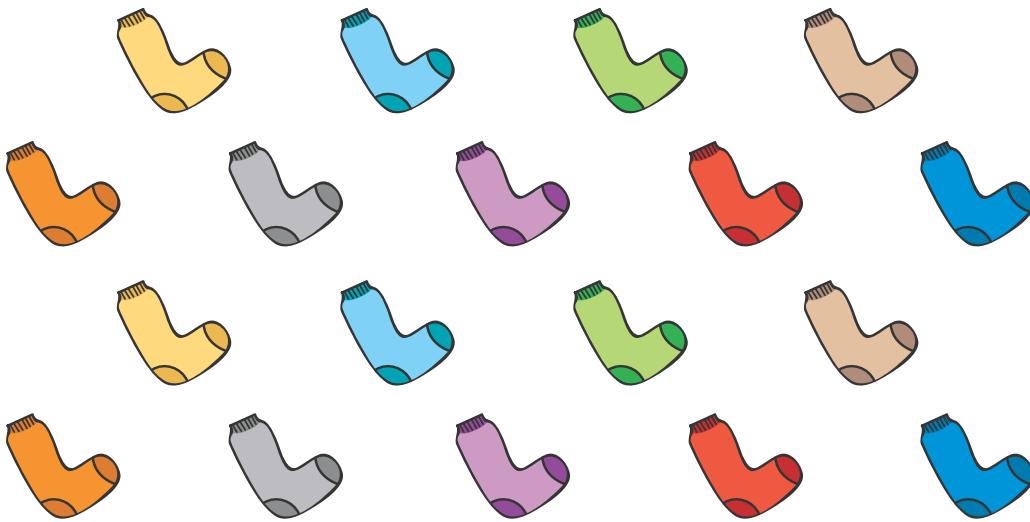
(૪) ૨૧ મીણબત્તી છે. તે ખોખામાં સરખા ભાગે મૂકો. દરેક ખોખામાં કેટલી મીણબત્તીઓ હોય?

$$\underline{\quad} \div \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

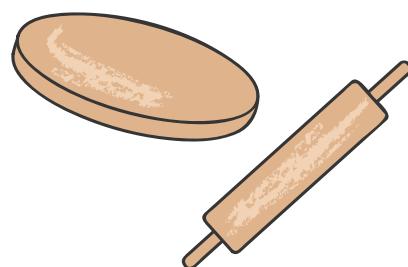
(૫) ૧૮ મોજાં છે.

કેટલી છોકરીઓ આ મોજાં પહેરી શકે?

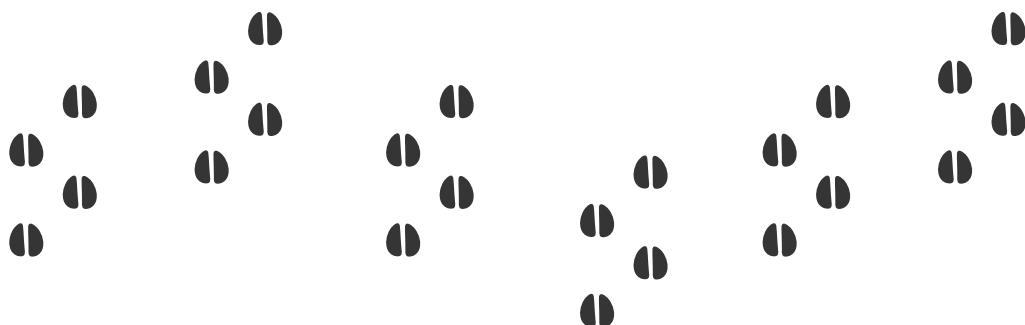

(૬) રાજ પાસે રોટલી બનાવવા માટે ઉદ્ભિનિટનો સમય છે. એક રોટલીને બનતા ઉ ભિનિટ લાગે છે. આ સમયમાં તે કેટલી રોટલી બનાવી શકશે?

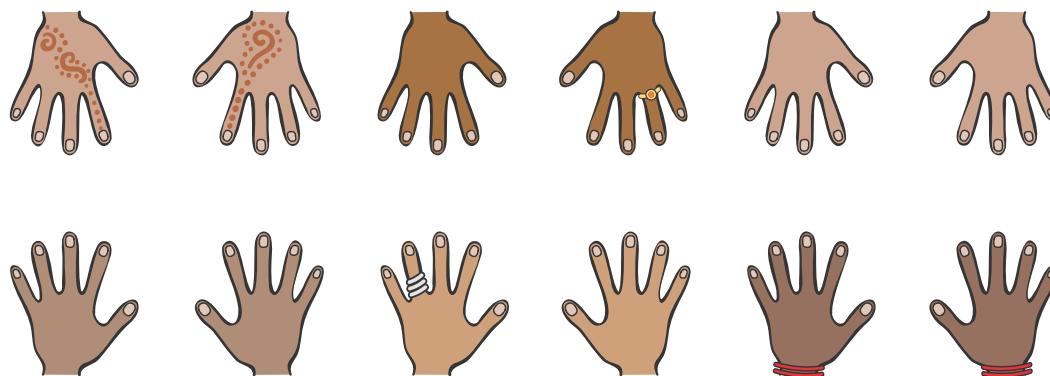
તે _____ રોટલી બનાવી શકશે.

(૭) આ બકરીઓના પગની ૨૪ છાપ છે,
તો ત્યાં કેટલી બકરીઓ હતી?

(૮) કેટલીક છોકરીઓ પોતાના બંને હાથ વડે રમત રમી રહી છે.
રમત રમી રહેલી છોકરીઓની બધી મળીને કુલ ૬૦ આંગળીઓ છે.
કેટલી છોકરીઓ આ રમત રમી રહી છે?

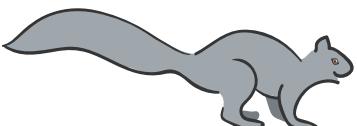
(૯) લક્ષ્મી પાસે વેચવા માટે ૨૭ કિલોગ્રામ બટાકા છે.
ગ્રાણ માણસો આવ્યા અને દરેકે સરખા જથ્થામાં બટાકા ખરીદ્યાં.
દરેક માણસે _____ કિગ્રા બટાકા ખરીદ્યાં.

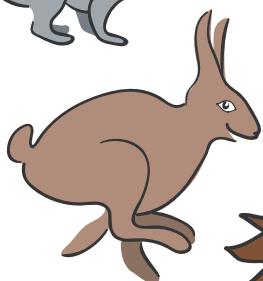
કૂદતાં પ્રાણીઓ

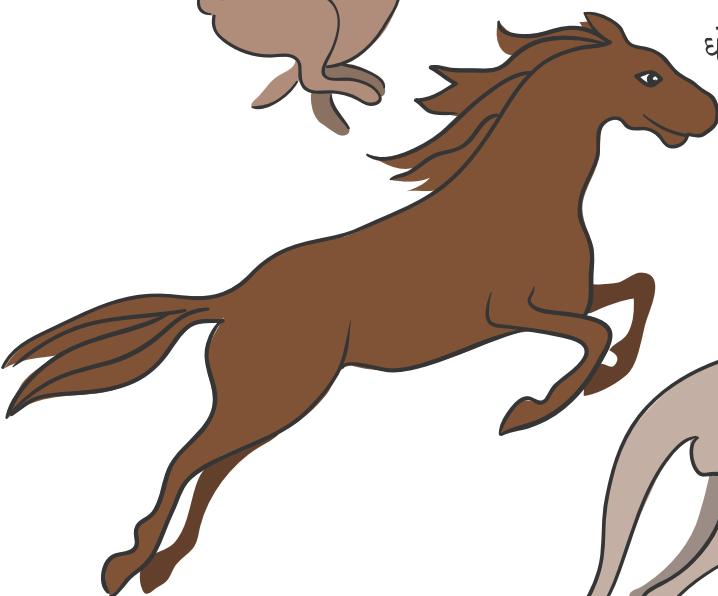
દેડકો એકવારમાં ૨ પગલાં કૂદે છે.

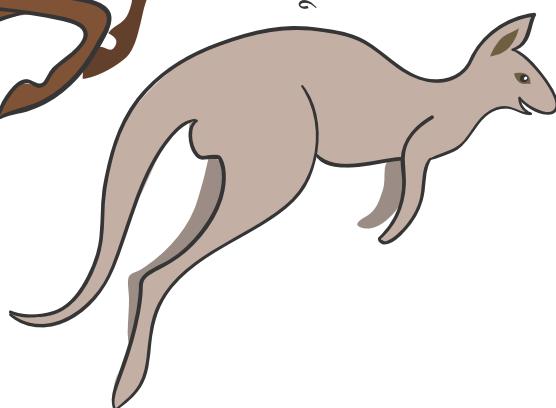
બિસકોલી તુ પગલાં કૂદે છે.

સસલું ૫ પગલાં કૂદે છે.

ઘોડો ૧૫ પગલાં કૂદે છે.

કંગારું ૩૦ પગલાં
કૂદે છે.

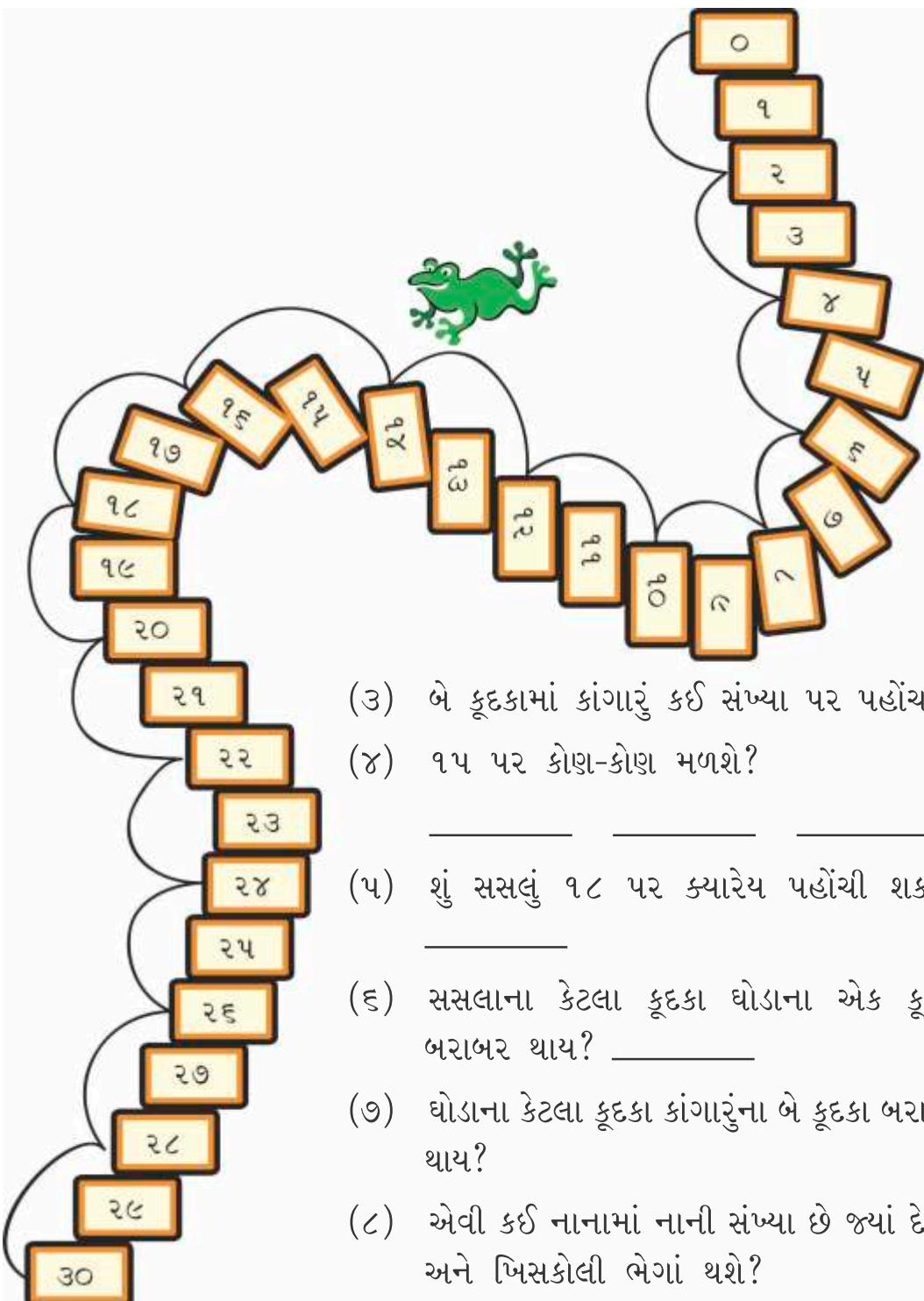
જવાબ શોધવા માટે હવે પછીના પાના પર આપેલા રસ્તાનો ઉપયોગ કરો.

(૧) કેટલા કૂદકામાં દેડકો ૩૦ પર પહોંચશે?

$$30 \div 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

(૨) કેટલા કૂદકામાં બિસકોલી ૨૭ પર પહોંચશે?

$$27 \div 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

તમે કેટલી ઝડપથી ગણી શકશો?

- ◆ ૨ ના ઘડિયાનો ઉપયોગ કરીને બળેનાં જૂથમાં ભાગ પાડો.

$18 \div 2 =$	9	સૂચન : $2 \times 9 = 18$
$18 \div 9 =$	2	
$16 \div 2 =$		
$20 \div 2 =$		
$\div 2 =$	9	
$\div 2 =$	10	
$6 \div =$	8	

- ◆ ૫ ના ઘડિયાનો ઉપયોગ કરીને પના જૂથમાં ભાગ કરો.

$10 \div 5 =$		સૂચન : $5 \times ? = 10$
$20 \div 5 =$	4	
$15 \div 5 =$		
$40 \div 5 =$	8	
$20 \div 5 =$		
$\div 5 =$	6	
$25 \div 5 =$		
$\div 5 =$	3	
$35 \div 5 =$		
$\div 5 =$	2	

- ◆ ૧૦ ના ઘડિયાનો ઉપયોગ કરીને ૧૦ના જૂથમાં ભાગ કરો.

$20 \div 10 =$		
$30 \div 10 =$		
$40 \div 10 =$		
$50 \div 10 =$		
$80 \div 10 =$	8	
$\div 10 =$	6	
$\div 10 =$	5	
$\div 10 =$	3	
$\div 10 =$	2	
$60 \div 10 =$	6	

ભાગ પાડવા માટે બાળકો ગુણાકારનાં તથ્યોની મૌખિક ગણતરીનો ઉપયોગ કરે તે માટે તેમને પ્રોત્સાહિત કરો.

◆ આનો પ્રયત્ન કરો.

$8 \div$	$= 2$
$18 \div 9 =$	
$6 \div$	$=$
$\div 2 = 9$	
$\div 2 = 3$	
$15 \div 3 =$	
$8 \div 4 =$	
$15 \div 5 =$	
$8 \div$	$= 4$
$\div 2 = 8$	

$6 \div 3 =$	
$18 \div 6 =$	
$\div 2 = 4$	
$20 \div 4 =$	
$12 \div 4 =$	
$20 \div 8 =$	
$12 \div$	$= 2$
$\div 2 =$	

કોયડો

ઘડિયાળના ડાયલના એવા
ત્રણ ભાગ કરો કે જેથી દરેક
ભાગમાંની સંખ્યાનો સરવાળો
એકસરખો થાય.

